

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Enhed: Sundhedsøkonomi
Sagsbeh.: SUMMHA
Sags nr.: 1305924
Dok. Nr.: 1352133
Dato: 04. december 2013

Belægningsprocenter ved offentlige sygehuse

Belægningsprocenterne har til formål at udtrykke sygehusenes kapacitetsudnyttelse på sengeafdelingerne, dvs. sengeafdelingernes aktivitet sammenholdt med deres kapacitet.

Til det formål har regionerne indberettet det gennemsnitlige antal disponible senge. Det vil sige, at det normede antal senge bl.a. er blevet korrigeret for ferielukning, ombygning eller vakante stillinger blandt personalet i året. Sengedage beregnes på baggrund af indberetningerne til Landspatientregisteret af oplysningerne om indlagte patienters indlæggelses- og udskrivningsdatoer.

Informationsindholdet med denne beregningsmetode er begrænset og giver ikke et dækkende billede, idet et tal over 100 kan være resultatet af en kort spidsbelastningsperiode i løbet af året, mens der kan have været ledig kapacitet i resten af året. Et tal under 100 er på den anden side ikke nogen garanti for, at der ikke har været perioder med overbelægning.

Samtidigt er belægningsprocenterne beregnet på stamafdelingsniveau. Virkeligheden på sygehusene er dog, at det i betydeligt omfang sker, at patienter fysisk ligger i senge på andre afdelinger (opholdsafdeling) end deres stamafdeling. Det medfører, at belægningsprocenten beregnet på stamafdeling afspejler administrative forhold og *ikke* de faktiske fysiske forhold på afdelingerne. Der er således ikke nødvendigvis konsistens mellem tæller og nævner i belægningsprocentbrøken – hvor sengedagene altid henføres til stamafdelingen, hvorimod sengekapaaciteten kan være leveret af opholdsafdelinger.

Hertil kommer, at der særligt de seneste år er sket en markant stigning i antal indlæggelser, hvor patienten indlægges og udskrives samme dag. Disse indlæggelser tæller i opgørelser af belægningsprocenten som én dag; uagtet at patienten udelukkende er til stede i et mindre antal timer. Dette betyder, at en relativ større andel af sengene kan levere to sengedage pr. dag, svarende til en belægningsprocent på 200 for denne seng og dermed i sig selv får belægningsprocenten til at stige. Dette er således udtryk for et metodisk problem fremfor en højere fysisk belægning på sygehusene.

Herudover har de årligt beregnede belægningsprocenter været forbundet med et betydeligt lokalt og centralt ressourcetræk, idet de er baseret på manuelle procedurer og blanketindberetninger. Og sygehusvæsenets udvikling mod mere ambulante behandling har medført en udvanding af begrebet normeret seng og af skellet mellem indlagte og ambulante patienter. Det er således blevet fortsat vanskeligere at indberette retvisende tal for antal sengepladser og sengedage ud fra indeværende metode.

Beregningsmetodens uhensigtsmæssigheder var derfor anledning til at opgørelserne af sygehusafdelingernes belægningsprocenter blev indstillet med beregningen for 2010.

En arbejdsgruppe med deltagelse fra regionerne og Danske Regioner blev nedsat i foråret 2013 i Statens Serum Institut med henblik på at udvikle en mere retvisende opgørelse af belægningsprocenten. Gruppen har nu udviklet en ny metode til beregning af belægningsgraden, som i højere grad giver et reelt billede af virkeligheden.

Metoden er kort som følger: Regionerne indberetter antal patienter og antal senge for hver dag kl. 23.00 for hver afdeling. Endelig model for, hvordan indikatoren retvisende kan udgives i statistisk form, forventes klar januar 2014. På baggrund af nye indberetninger fra 1 kvartal. 2014 forventes første offentliggørelse efter den nye model hurtigst muligt derefter og formentlig medio 2014.

Fordi efterspørgslen efter en opdateret belægningsprocent var til stede i bl.a. SUU har Statens Serums Institut i samarbejde med regionerne udarbejdet opgørelser for belægningsprocenterne på sengeafdelingerne ved de offentlige sygehuse for 1. halvår 2013 efter den gamle metode. Opgørelsen er foretaget for 1. halvår 2013, og kan derfor være påvirket af sæsonelementer, som ikke tidligere har påvirket årsopgørelserne, dvs. fx et særligt pres i vintermånederne. Man skal således være varsom med at sammenholde disse med de hidtidige opgørelser.

Til orientering fremgår disse opgørelser for belægningsprocenterne for 1. halvår 2013 i nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Belægningsprocenter efter specialeblok, 2000-2010, samt 1. halvår 2013												
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	1. halvår 2013
Medicinsk blok	95	95	95	92	94	94	93	94	95	95	96	101
Kirurgisk blok	82	82	83	82	81	81	82	83	82	84	83	82
Psykiatrisk blok	98	98	96	95	96	93	95	94	93	93	94	94
Alle specialer	90	90	91	89	89	89	89	90	90	90	90	92

Kilde: SSI.